

Hedikhuizen DUURZAAM

Hecht en sterk dorp dat alles in zich heeft om zelfvoorzienend te worden

Bij de selectie voor Proeftuin Aardgasvrije wijken (PAW) koos het Rijk helaas niet voor Hedikhuizen Duurzaam. Dit weerhoudt deze Coöperatieve vereniging er niet van om enthousiast verder te gaan met het waarmaken van hun ambitie: een zelfvoorzienend Hedikhuizen op het terrein van energie en warmte. Een stoer plan dat omarmd wordt door de gemeente Heusden. De slogan “weerbaar en weerbarstig” symboliseert het DNA van elke Hedikhuizenaar en is ook nu treffend: “deze teleurstelling maakt ons juist nog meer vastberaden om door te pakken!”

Klein en krachtig

“We zijn een kleine gemeenschap met 100 voordeuren. Soms wordt Hedikhuizen vergeleken met het Gallische dorpje van de strip Asterix.” Een krachtig dorpje met moedige bewoners dat weerstand biedt aan bedreigingen en kansen ziet. “Brede steun uit het dorp vergroot onze gezamenlijke kracht. Dat er geen PAW-geld komt, is teleurstellend, maar we gaan gewoon door,” vertelt voorzitter Frank Cooler. “Ons plan is nog altijd om zelf duurzame elektriciteit en warmte op te wekken via: zonnepanelen op (bedrijfs)daken en/of drijvende zonnepanelen op het waterbassin bij de kassen van onze tuinder, de restwarmte van de nabijgelegen steenfabriek omzetten in warmwater voor het verwarmen van onze huizen (‘warmtenet’) en via biogas van onze boeren. Aardgas zou dan niet meer nodig zijn. We zijn hier nu twee jaar mee bezig en we hebben tot nu toe al veel steun ontvangen. 70% van de mensen uit ons dorp staat achter het plan. Daarnaast doen we momenteel mee aan de gemeentelijke Energiebesparingscampagne voor woningeigenaren.”

Energie

Martijn Messing, coördinator Programma Sociale Innovatie Energietransitie (is een samenwerking van de provincie Noord-Brabant en Enpuls): “Hedikhuizen Duurzaam is een geweldige pilot! Als betaalbaar alternatief voor aardgas zoeken we naar zulke proeftuinen. In dit prachtige dorp zijn alle ingrediënten aanwezig om van het aardgas af te komen en volledig zelfvoorzienend te worden in de energievoorziening: een sterke sociale cohesie, fysieke ruimte in bodem, lucht, water en warmte en enthousiaste betrokken kartrekkers en inwoners. Naast geld is gunstige regelgeving nodig op het gebied van subsidie, belasting en vergunningverlening om verder te komen. Het concept van uitgifte van warmtekavels moet sterker neergezet worden en er moeten betere randvoorwaarden gecreëerd worden. De gemeente Heusden gaat met deze pilot ook lessen leren en veel besparen.”

Geld

In ‘de toverdrank van het Gallische dorpje’ ontbreken nog muntstukken ter waarde van zo’n 800.000,- euro. Eugene Kuis: “Inwoners vragen ons: gaat het plan wel lukken, zonder subsidiegeld? Ik leg dan uit dat we met detailengineering verder gaan en dat de gemeente ons hierbij ondersteunt. Het is elke keer een uitdaging: hoe krijgen we de vergunningen van de provincie en hoe krijgen we het rendabel?” Dop Jooren vult aan: “Geld is een middel, maar zonder kunnen we niet. Detailengineering betekent dat we onderzoeken welke werkzaamheden er nodig zijn om een warmtenet aan te leggen en wat dit gaat kosten en opbrengen voor de deelnemers.”

Stoer en spannend

“Het warmtenet betaalbaar krijgen voor elk huishouden, is een uitdaging. Beeldvorming en het managen van verwachtingen is belangrijk. Neem daarom de mensen mee op het pad dat jullie aan het bewandelen zijn en leg uit hoe ingewikkeld het proces in elkaar zit. We weten nu al dat de businesscase niet sluitend is en dan moeten we de lakmoesproef doen,” zegt Harrie Timmermans, gemeentesecretaris. “De weg naar realisatie is ingewikkeld, daar moet je niet ingewikkeld over doen.

Kijk vooral vooruit naar wat jullie samen al wel gebouwd en geleerd hebben. Wat jullie doen is geen simpel ABC-tje. Ik vind jullie ambitie stoer! Wij rollen in de gemeente Heusden de rode loper uit voor Doeners met een Droom.”

Samenwerking

Frank Cooler: “De samenwerking met de gemeente ervaar ik als warm en gelijkwaardig. We zijn gelukkig niet tegen een ambtenarenmolen aangelopen, maar er wordt gedacht in mogelijkheden. De MogelijkMakers 'walk the talk'. De gemeente neemt het stuur niet over, maar faciliteert en biedt ruimte voor zelfsturing en echte democratie. We voelen ons thuis in onze gemeente.” Eugene vult aan: “De samenwerking met de gemeente en andere partijen zal spannend worden en de verhoudingen zullen getest gaan worden, naarmate we steeds verder naar het eindresultaat toewerken. De mensen die kritisch of nog sceptisch zijn, houden ons scherp. Er is een goed fundament om de samenwerking aan te (blijven) gaan.” Hans Boelen: “We hebben al 75 leden, er is een gun-factor en een sterk bewustzijn dat we duurzamer willen wonen.”

Mogelijkheden

Harrie Timmermans rekent op spannende momenten die gaan komen en hoopt daar ook op. “Zo komen we namelijk samen verder in het proces. Als het makkelijk was, dan hadden we het al lang gedaan.” Wethouder Mart van der Poel: “Walk the talk, doen we ook echt, want de kans van slagen is groter als de initiatieven uit de samenleving komen. De rol van de overheid verandert daardoor op een goede manier. We sluiten aan bij lokale initiatieven en maken daarbij altijd de afweging hoever kunnen we gaan met faciliteren. Omvang van het draagvlak en de duurzame ambities zijn daarbij belangrijk. Wij zien jullie plan als een potentiële eerste stap die kan bijdragen aan de warmtetransitie doelstellingen waar we in de hele gemeente Heusden voor staan. We zijn er dan ook van overtuigd dat jullie plan kans van slagen heeft,” aldus de wethouder. “De transitievisie warmte moet nog opgesteld worden. Vooruitlopend hierop kan ik al zeggen dat Hedikhuizen Duurzaam waarschijnlijk een prominente rol hierin krijgt. Initiatieven waar energie in zit, daar gaan we mee aan de slag! We kunnen hier ook van leren voor onze andere kernen. Voor initiatiefnemers is het de kunst om een slimme manier te vinden om projecten te financieren. Mijn advies is dan ook: hou het enthousiasme vast, ga verder aan de slag met detailengineering en vind het niet erg als er iets misgaat. Dat is inherent aan iets nieuws ontwikkelen en mogelijkheden verkennen. Wees voorbereid en spring op de trein als de juiste subsidieregeling voorbij komt. Dat moment gaat komen en we hopen dat het nieuwe kabinet hiermee over de brug komt.”

Pioniers

Frank: “De publieke opinie over aardgasvrij wonen wordt ook door de media gevormd. Als mensen in het nieuws horen dat het 40.000,- euro per woning kost om van het gas af te gaan, dan denken ze dat het hier ook wel niet zal lukken. Maar als er vroeger niet geïnvesteerd was, dan hadden we nu ook nog geen riolering. Het is juist mooi als het ons wel lukt om duurzamer te worden! In ons dorp woont een bepaald type mens: we zijn pioniers en graag op onszelf maar toch ook veel samen. We houden van cocoonen én tegelijkertijd samen delen. Er wordt hier veel georganiseerd. Ons plan sluit aan op de kracht van ons dorp en dat is zoveel meer waard dan geld. Wij zijn weerbaar en weerbarstig en houden de energie vast, want dat is wat ervoor nodig is om echt zelfvoorzienend te worden!”

Meer informatie

www.hedikhuizen.nl

www.heelheusdenduurzaam.nl